

Lázár Ervin- és Vathy Zsuzsa emléknapok

Kisszékely, 2017, augusztus 5-6.

*„Itt az erdőn túl, nem olyan messze van egy
kis falu, Kisszékelynek hívják, és ott nekünk
van egy házunk, és oda el lehet néha bújni.
Olyan, mintha egy fatörzsbe bújna az ember”
(Lázár Ervin)*

Hogy hol van Kisszékely? A világ végén. Egészen pontosan a Dombóvárról Dunaföldvárra vezető úton, Pincehely és Simontornya között kell jobbra fordulni. Nagy erdők, szőlőhegyek között vezet az út a gyönyörű tavakig. Ahogy régen mondták volna, kies hely Kisszékely. A legközelebbi kisváros Tamási – 27 km-re innen. Két napig mindennek ellenére úgy éreztem, nem a világ végén, a világ közepén vagyok a kisszékelyi Lázár Ervin- és Vathy Zsuzsa-emléknapokon.

A rendezvény támogatói a Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Írószövetség, Kisszékely Önkormányzata, a szekszárdi Illyés Gyula Könyvtár és még néhányan: például Závodi László és Kovács János pincészete. A meghívott előadók: Ekler Andrea irodalomtörténész, aki csaknem vadonatúj kismonográfiát tett a konferencia asztalára Vathy Zsuzsáról, akit még gyászolunk. A könyv kiadója az MMÁ. A konferencián Lázár Ervin és Vathy Zsuzsa kapcsolatát mutatta be a szerző – érdekesen, igényesen – novellaszövegek tükrében. Jómagam a Lázár-monográfia szerzőjeként kaptam meghívást (*Lázár Ervin élete és munkássága*, Osiris Kiadó, 2011) *Lázár Ervin és a szülőföld* címmel tartottam előadást, amit mellékelek ehhez a tudósításhoz. Urbán László irodalomtörténész *A valóság íze c.* kötet szerkesztőjeként mutatkozott be, amit a szekszárdi megyei könyvtár adott ki. Szenvedélyesen keresi a kötetben meg nem jelent, lappangó írásokat. Nem tévedések nélkül. A *Csillagmajor* egyik emblematikus írása, *Az asszony* kötetben meg nem jelent írásként szerepel. Igaz, hogy először a Tolnai Népújságban látott napvilágot, de aztán... S ha valakiről már monográfia szól, a sajtóban megjelenő írásai se lappanganak. A monográfia bibliográfiailag feltárta, a monográfus végigolvasta és feldolgozta őket. Módos Péter az Európai Utas főszerkesztőjeként kiadta, sőt: megbízásaival életre hívta Lázár szépséges tárcanovelláit. Ezek tényleg arra várnak, hogy fotóanyagukkal együtt megjelenjenek egy külön kötetben. Volt is ilyen ígéret.

A rendezvény szellemes moderátora Dési János rádiós újságíró volt reggeltől estig. Lázár Balázs és Tallián Mariann színművészek mesék, novellák felolvasásával tették emlékezetessé az emléknapokat. Egy kisiskolás, Ács Luca profi módon adta elő *A lyukas zokni. c.* Lázár-mesét. Lázár Naplójából a simontornyai Kovács-ikrek, Dominik és Viktor

olvastak fel. Ez a két kamasz mindenhol feltűnik, ahol Lázár Ervinről hallhat. Hozzá tartoznak a rendezvényekhez.

Igazi nyári esemény volt a kisszékelyi. Gabika kilépett a kisszékelyi naplóból, körülültük, mesélt a Lázár-porta udvarán, a kukszliban. Az idős hölgy, évtizedek óta Kisszékelyen él. Lázárék ún. szembeszomszédja volt. Élhetett volna akár Párizsban is. Ritka, felejthetetlen, sugárzó személyiség. Mintha Lázár Ervin mesélt volna a madarokról. Nekem a kukszliból Béni szomszéd hiányzott, meghalt. Ő már a kisszékelyi napló halhatatlan szereplője. Kocsikáztunk a szőlőhegyre, volt pincészer, a gyerekeknek programok a strandon, vacsora és gyertyagyújtás a tóparton. És másnap reggel szentmise Lázár Ervin és Vathy Zsuzsa emlékére a Szent György Templomban.

A 38-40 fokos melegben tele volt a konferenciaterem. Kell ennél több? Elhinni is nehéz. Sokak igyekezete volt ebben. Az események mögött állt Pajor Ágnes polgármester asszony. A rendezvény házigazdája Tamási Éva volt a munkatársaival. Ez a fajta lelkesedés hegyeket tud mozgatni, gondoltam, és két napon át csodáltam.

Komáromi Gabriella.